

**ROCZNA ANALIZA
STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY BRUSY ZA 2023 ROK**



Brusy, kwiecień 2024 r.

I. Wprowadzenie

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Brusy. Sporządzony został w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Brusy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, jak również dostarczenia informacji m.in. o kosztach systemu gospodarki odpadami, a także ilości odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Brusy w 2023 roku. Analizę sporządzono m.in. na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty zbierające oraz podmioty odbierające odpady komunalne, podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art. 9^{tb} ust. 1-3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. 2024 r., poz. 399) niniejszą analizę poddano publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej BIP pod adresem: www.bip.brusy.pl.

II. Charakterystyka systemu gospodarki odpadami w 2023 roku

W 2023 r. gminny system gospodarki odpadami określał m.in. regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Brusy (uchwała nr XXXVII/297/22 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Brusy - Dz. Urz. Woj. Pom. z 2022 r., poz. 5129) oraz uchwała nr XVIII/161/20 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 30 września 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. U. Woj. Pom. z 2020 r., poz. 4461).

Rolę podmiotu świadczącego usługę odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Brusy pełnił Zakład Gospodarki Komunalnej w Brusach.

20 grudnia 2019 r. Gmina Brusy zawarła z Zakładem Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. umowę nr ZP.272.1.9.2019 na przyjęcie zmieszanych oraz selektywnie zebranych odpadów komunalnych, odebranych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Brusy w latach 2020-2023 r. Rozliczanie umowy odbywało się na podstawie rzeczywistej ilości dostarczonych odpadów, według stawek określonych w cenniku.

Nieruchomości niezamieszkałe (m.in. domki letniskowe, punkty usługowe) nie zostały objęte gminnym systemem gospodarki odpadami komunalnymi. W związku z tym, właściciele takich nieruchomości zobowiązani są do zawierania indywidualnych umów na odbiór odpadów z przedsiębiorcami wpisanymi do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Brus. Liczba właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, od których w 2023 roku na podstawie zawartych umów zostały odebrane odpady komunalne wynosi 345 (6 umów mniej w stosunku do 2022 roku).

Właściciele nieruchomości zamieszkałych ponosili opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi zależną od liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość.

W 2023 r. zgodnie z uchwałą nr XXXVII/296/22 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2022 r., poz. 4971), stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie gminy Brusy wynosiła 29,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca.

Właściciele budynków jednorodzinnych mogli skorzystać z ulgi za kompostowanie bioodpadów stanowiących odpady komunalne w przydomowym kompostowniku. Wysokość przedmiotowego zwolnienia wynosiła 2,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość.

W przypadku, gdy na terenie nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy odpady komunalne nie były zbierane w sposób selektywny stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 58,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca (tzw. opłata podwyższona).

W 2023 r. Burmistrz Brus nie wydał decyzji określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosując opłatę podwyższoną.

III. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.) wytworzone odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi, a składowane powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe. Ponadto zgodnie z art. 105 ust. 1 ww. ustawy odpady przed umieszczeniem na składowisku odpadów poddaje się procesowi przekształcenia fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego, włącznie z segregacją, w celu ograniczenia zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub dla środowiska oraz ograniczenia ilości lub objętości składowanych odpadów, a także ułatwienia postępowania z nimi lub prowadzenia odzysku.

Na terenie gminy Brusy nie są przetwarzane odpady komunalne. Wszystkie odebrane z terenu gminy Brusy w 2023 roku zmieszane odpady komunalne oraz bioodpady stanowiące odpady komunalne zostały przekazane do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o., Nowy Dwór 35, 89-620 Chojnice w celu ich zagospodarowania.

Instalacja komunalna w Nowym Dworze (Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o.) w ciągu roku jest w stanie zebrać, przetworzyć i zagospodarować 35 000 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz 18 000 Mg odpadów

biodegradowalnych pochodzących z mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów, a także czystych odpadów zielonych (m.in.: liście, gałęzie, trawa, słoma itp.).

Zmieszane odpady komunalne trafiają do procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w celu ich przygotowania do procesów odzysku, w tym recyklingu, odzysku energii, termicznego przekształcania, lub do procesów unieszkodliwiania, w tym procesów składowania i termicznego przekształcania.

Zebrane selektywnie bioodpady w całości przekazane są do recyklingu (R3– recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)) w instalacji w Nowym Dworze.

Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania stanowią odpady o kodzie 19 12 12 – Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11. W Zakładzie Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. odpad o kodzie 19 12 12 powstaje w dwóch miejscach. Na początku w wyniku odsiania na sicie frakcji odpadów o wielkości 0 – 80 mm, a drugie miejsce to pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych (frakcja powyżej 80 mm) i pozostałości po sortowaniu zmieszanych odpadów opakowaniowych. Frakcja odsiana na sicie o wielkości 0 – 80 mm kierowana jest do kompostowni w celu ustabilizowania. Z kolei pozostałości powstałe po sortowaniu odpadów i wydzieleniu z nich określonych frakcji dających wykorzystać się materiałowo lub energetycznie, są unieszkodliwiane poprzez składowanie na kwaterze balastu lub przekazywane do dalszego zagospodarowania.

IV. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W 2023 roku Gmina Brusy realizowała obowiązki prowadzenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi obejmując wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych na jej terenie zorganizowanym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zakupiono 913 szt. pojemników do selektywnej zbiórki papieru (240 l). Na ten cel przeznaczono środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym (2022 r.).

Z końcem grudnia 2023 r. w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze, którego udziałowcem jest Gmina Brusy, zakończono realizację projektu pn. „Rozbudowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o.”

Przedmiotem przedsięwzięcia była modernizacja i rozbudowa Zakładu, w ramach której Zakład zyskał nową infrastrukturę niezbędną do zwiększenia efektywności i wydajności odzysku oraz recyklingu szerszego zakresu frakcji odpadów pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych.

W ramach Projektu na terenie Zakładu powstały:

- 1) hala sortowni na odpady selektywnie zebrane wraz z infrastrukturą;
- 2) 5 zadaszonych boksów magazynowych dla składowania posegregowanych odpadów: tworzyw sztucznych, metalu i innych surowców;
- 3) plac na odpady budowlane;
- 4) plac na bioodpady i polepszacz glebowy;
- 5) technologia RDFu;
- 6) parking i budynek kontroli;
- 7) stacje transformatorowe oraz przyłącza kablowe;
- 8) ścieżka edukacyjna;
- 9) rozbudowano Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) wraz z niezbędną infrastrukturą;
- 10) zakupiono maszyny i urządzenia niezbędne do funkcjonowania Zakładu;
- 11) zakupiono pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.

Modernizacja wpłynęła na wzrost mocy przerobowych przetwarzanych odpadów selektywnie zbieranych u źródła, co umożliwi uzyskanie większej ilości odzyskanych surowców wtórnych o zdecydowanie lepszych parametrach jakościowych. Dzięki wdrożonym działaniom możliwe jest zmniejszenie masy odpadów komunalnych przekazywanych do składowania, co umożliwi spełnienie krajowych oraz unijnych celów w zakresie gospodarki odpadami.

V. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

W 2023 r. wpływy od mieszkańców do budżetu Gminy Brusy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 4 210 915,20 zł.

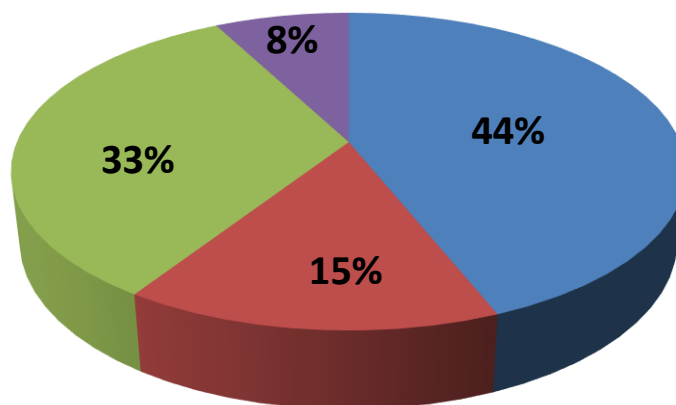
Z kolei wydatki poniesione przez Gminę Brusy na system gospodarki odpadami komunalnymi w 2023 roku wyniosły 4 196 840,38 zł. W wydatkach uwzględniono zakup 913 szt. pojemników do selektywnej zbiórki papieru (240 l), który sfinansowano z nadwyżki środków z 2022 r. (nadwyżka wynosiła 143 896,56 zł).

Tabela 1. Zestawienie wydatków poniesionych przez Gminę Brusy w 2023 r. na funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi

Lp.	Cel wydatku	Koszt [zł]
1.	Odbiór i transport odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych	1 844 671,32
2.	Utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK)	638 767,41
3.	Zagospodarowanie odpadów komunalnych	1 390 140,87
4.	Wynagrodzenia osobowe + składki na ubezpieczenia, fundusz pracy, szkolenia	164 569,26
5.	Obsługa administracyjna (przesyłki pocztowe, materiały biurowe, aktualizacja oprogramowania)	14 948,80
6.	Zakup pojemników do selektywnej zbiórki – nadwyżka środków z opłaty z 2022 r.	143 742,72
	Ogółem:	4 196 840,38

■ odbiór i transport odpadów
 ■ utrzymanie PSZOK

■ zagospodarowanie odpadów
 ■ pozostałe koszty



Wykres.1. Procentowy udział kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Brusach

Dochody z tytułu wnoszonych opłat w 2023 r. były wyższe niż koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (nadwyżka 157 971,38 zł). Zgodnie z art. 6r ust. 2a-2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym mogą być wykorzystane m.in. na:

- usunięcie odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania,
- wyposażenie nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych i ich utrzymanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- koszty utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami,
- wyposażenie terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.

VI. Liczba mieszkańców

Liczba osób zameldowanych na terenie gminy Brusy wg ewidencji ludności tut. urzędu wyniosła 14 471 (stan na 31.12.2023 r.). Z kolei, szacunkowa liczba mieszkańców wynikająca z deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła 12 701 (ok. 88% osób zameldowanych).

Liczba nieruchomości zamieszkałych, które były objęte systemem gospodarki odpadami komunalnymi w 2023 r. wynosiła 3 382, w tym:

- z kompostownikiem – 2 174 (8 377 mieszkańców),
- bez kompostownika – 1 208 (4 324 mieszkańców).

VII. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

W 2023 r. nie wydano żadnej decyzji z art. 6 ust. 7 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W tut. urzędzie prowadzona jest weryfikacja nieruchomości, których właściciele zgodnie z art. 6 ust. 1 ww. ustawy, zobowiązani są do zawarcia indywidualnych umów na odbiór odpadów komunalnych oraz pozbywanie się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych. W 2023 r. podmioty odbierające odpady komunalne w ramach zawartych indywidualnych umów odebrały odpady komunalne od 345 właścicieli nieruchomości.

VIII. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Brusy w 2023 r.

W 2023 r. do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze z terenu gminy Brusy dostarczono 1853,40 Mg odpadów o kodzie 20 03 01 – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne. Odpady te poddano procesowi odzysku w sortowni odpadów komunalnych zakładu metodą R12 – wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11. Ponadto, do instalacji w Nowym Dworze trafiły też odpady komunalne o kodach z grup 15 i 20.

Ilość odpadów komunalnych odebranych w 2023 roku z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu gminy Brusy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Zestawienie rodzajów i masy odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu gminy Brusy, na podstawie danych pochodzących od podmiotów wpisanych do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Brus

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]		
		Nieruchomości zamieszkałe	Nieruchomości niezamieszkałe	SUMA
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	35,62	17,44	53,06
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	-	9,30	9,30
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	398,68	36,36	435,04
15 01 07	Opakowania ze szkła	11,34	354,28*	365,62
20 01 99 -bio	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – bioodpady	524,78	83,99	608,77
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1664,94	188,46	1853,40
ex 20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – popioły z palenisk domowych	443,38	31,74	475,12
	SUMA	3078,74	721,57	3800,31

*W 2023 r. szkło odebrane z nieruchomości zamieszkałych zostało przekazane do recyklingu firmie REMONDIS Glass Recycling Polska Sp. z o.o., ul. Wawelska 107, 64-920 Piła. W systemie BDO podmiotem przekazującym był Zakład Gospodarki Komunalnej (ZGK), więc masa tych odpadów ujęta jest w sprawozdaniu dla części obsługiwanej przez ZGK, z pominięciem nieruchomości zamieszkałych. Nie wpływa to jednak niekorzystnie na poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, gdyż do poziomu wlicza się całość odpadów odebranych i zebranych na terenie gminy. Jednakże faktyczna masa odpadów ze szkła odebrana z nieruchomości zamieszkałych objętych gminnym systemem gospodarki odpadami była wyższa niż 11,34 Mg.

Ponadto, na terenie Zakładu Gospodarki Komunalnej w Brusach (ul. Bolta 10, 89-632 Brusy) funkcjonuje stacjonarny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK).

W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mieszkańcy gminy Brusy mogą indywidualnie własnym transportem dostarczać odpady komunalne do PSZOK. W 2023 r. był on czynny we wtorki i czwartki (13⁰⁰ – 18⁰⁰) oraz soboty (9⁰⁰-12⁰⁰). Do PSZOK przyjmowane są wyłącznie odpady posegregowane oraz dostarczone w sposób umożliwiający ich selektywne odebranie. Poniżej w tabeli przedstawiono masę oraz rodzaje odpadów komunalnych, które zostały zebrane w PSZOK w 2023 r.

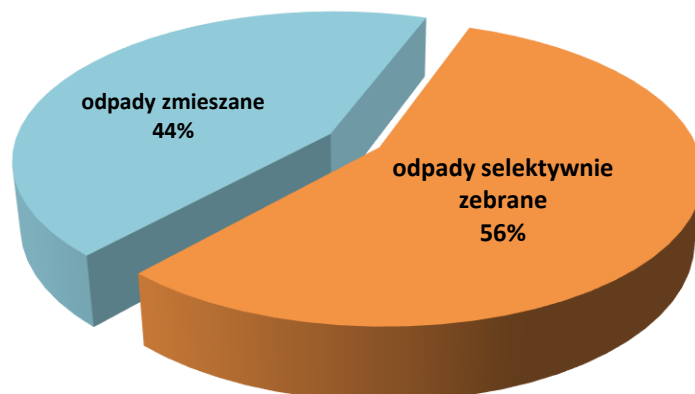
Tabela 3. Zestawienie rodzajów i masy odpadów komunalnych zebranych w 2023 r. w PSZOK

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	22,51
15 01 03	Opakowania z drewna	47,13
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	2,64
15 01 07	Opakowania ze szkła	5,12
16 01 03	Zużyte opony	42,90
20 01 10	Odzież	11,01
20 01 11	Tekstylia	3,06
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,101
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	11,185
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,84
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,055
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,10
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	5,194
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	12,187
20 01 99 - bio	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – bioodpady	152,075
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	79,78
	SUMA	395,887

Łącznie w 2023 r. na nieruchomościach zamieszkałych na terenie gminy Brusy wytworzono 3474,627 Mg odpadów komunalnych.

Poza odpadami odebranymi z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz zebranymi w PSZOK mieszkańcy gminy Brusy w 2023 roku dostarczyli 29,04 Mg opakowań z metali (kod 15 01 04) do punktu zbierania odpadów, funkcjonującego w mieście Brusy (dane pozyskane od podmiotu zbierającego odpady).

Całkowita łączna masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Brusy w 2023 r. wyniosła 4225,237 Mg.



Wykres 2. Procentowy udział zmieszanych i selektywnie zebranych odpadów w 2023 r. na terenie gminy Brusy

W 2022 roku z pojęcia odpadów komunalnych wyłączono odpady budowlane i rozbiórkowe, jednakże odpady te w dalszym ciągu pozostają w kręgu zainteresowań każdej gminy, która musi zapewnić ich odbiór w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK). Zgodnie bowiem z art. 1b ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do postępowania z odpadami budowlanymi i rozbiórkowymi z gospodarstw domowych stosuje się przepisy dotyczące postępowania z odpadami komunalnymi. Innymi słowy, mimo że odpady budowlane i rozbiórkowe nie są odpadami komunalnymi, to traktować je należy i tak jak odpady komunalne i w dalszym ciągu odpady te przyjmowane są przez PSZOK.

Wskazane powyżej wyłączenie odpadów budowlanych i rozbiórkowych z zakresu odpadów komunalnych oznacza dla gmin brak uwzględniania tych odpadów w koniecznych do osiągnięcia poziomach przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

W 2023 roku na terenie gminy Brusy zebrano 478,48 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Tabela 4. Zestawienie rodzajów i masy odpadów budowlanych i rozbiórkowych odebranych i zebranych w 2023 r. na terenie gminy Brusy

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Odebrane z nieruchomości na podstawie indywidualnych umów [Mg]	Zebrane w PSZOK [Mg]
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	-	31,22
17 01 03	Odpady z innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	-	39,34
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 05	-	228,26
17 02 01	Drewno	-	18,83
17 02 02	Szkło	-	12,60
17 02 03	Tworzywa sztuczne	8,18	
17 03 80	Odpadowa papa	-	6,65

17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,42	68,90
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	64,08	-
SUMA		478,48	

IX. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Prawidłowe funkcjonowanie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze pozwoliło całkowicie wyeliminować ze składowania bioodpady oraz zmieszane odpady komunalne.

Zmieszane odpady komunalne

Dominujący udział w masie odebranych odpadów komunalnych stanowią zmieszane odpady komunalne (kod 20 03 01). W 2023 r. z terenu gminy Brusy do instalacji komunalnej w Nowym Dworze trafiło 1 853,40 Mg tych odpadów, z czego 1 664,94 Mg pochodziło z nieruchomości zamieszkałych. Odpady trafiły do procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w celu ich przygotowania do procesów odzysku, w tym recyklingu, odzysku energii, termicznego przekształcania, lub do procesów unieszkodliwiania, w tym procesów składowania i termicznego przekształcania.

Bioodpady

Bioodpady odebrane z terenu gminy Brusy to odpad o kodzie 20 01 99 – inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (bio). W 2023 r. wszystkie bioodpady w ilości 760,845 Mg przekazano do instalacji komunalnej w Nowym Dworze, w tym 676,855 Mg pochodziło z nieruchomości zamieszkałych. Były to odpady ulegające biodegradacji zebrane selektywnie i w całości przekazane do recyklingu (R3– recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)).

Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania

Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania stanowią odpady o kodzie 19 12 12 – Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11. W Zakładzie Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. odpad o kodzie 19 12 12 powstaje w dwóch miejscach. Na początku w wyniku odsiania na sicie frakcji odpadów o wielkości 0 – 80 mm, a drugie miejsce to pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych (frakcja powyżej 80 mm) i pozostałości po sortowaniu zmieszanych odpadów opakowaniowych. Frakcja odsiana na sicie o wielkości 0 – 80 mm kierowana jest do kompostowni w celu

ustabilizowania. Z kolei pozostałości powstałe po sortowaniu odpadów i wydzieleniu z nich określonych frakcji dających wykorzystać się materiałowo lub energetycznie, są unieszkodliwiane poprzez składowanie na kwaterze balastu.

W 2023 r. masa pozostałości z sortowania zmieszanych odpadów komunalnych – odpad o kodzie 19 12 12 został w całości przekazany do dalszego zagospodarowania i nie został poddany składowaniu. Jest to odpad o kodzie 19 12 12 zawierający frakcję ulegającą biodegradacji o wielkości powyżej 80 mm nie poddaną procesom stabilizacji biologicznej.

Z kolei, masa pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, które przekazano do składowania (kod odpadu 19 05 99) z terenu gminy Brusy w 2023 r. wynosiła 671,765 Mg.

Łącznie do składowania przekazano 671,765 Mg odpadów, pochodzących ze strumienia odpadów selektywnie zebranych oraz zmieszanych odpadów komunalnych.

Zgodnie z danymi uzyskanymi za 2023 r., masa odpadów poddanych stabilizacji w procesie kompostowania, wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych dostarczonych z terenu gminy Brusy, wynosiła 913,73 Mg.

X. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Nawiązując do art. 3b oraz 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, za 2023 rok gminy są obowiązane osiągnąć co najmniej 35% poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oraz zobowiązane są ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do nie więcej niż 35% całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania - w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Gmina Brusy w 2023 roku osiągnęła wymagane przepisami prawa poziomy tj. poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych a także poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Tabela 5. Osiągnięte w 2023 r. poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania na terenie gminy Brusy

Lp.	Wymagane do osiągnięcia poziomy wg rozporządzeń*	2023 rok	
		Wskaźnik z rozporządzeń* [%]	Wskaźnik osiągnięty przez Gminę Brusy[%]
1	poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	≤ 35	0,00
2	poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%]	≥35	35,58

* Dotyczy Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 1530) oraz Rozporządzenia

Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017 r., poz. 2412)

Poza ww. poziomami, gminy zgodnie z art. 3b ust 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania odpadów w wysokości:

- 1) 30% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029;
- 2) 20% wagowo - za każdy rok w latach 2030-2034;
- 3) 10% wagowo - w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych.

W 2023 r. poziom składowania odpadów komunalnych na terenie gminy Brusy wyniósł 27,42 %. Gminy są zobowiązane do osiągnięcia poziomu składowania od 2025 r. wobec tego należy dążyć do zmniejszenia masy odpadów komunalnych, które ostatecznie trafiają do składowania.

XI. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy

Do masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania należy wliczyć odpady, które przekazano do procesów zagospodarowania R1 lub D10.

W 2023 r. z terenu gminy Brusy do termicznego przekształcania przekazano leki zebrane w PSZOK (odpady o kodzie 20 01 32) w ilości 0,055 Mg. Odpady trafiły do podmiotu EMKA S.A., spalarnia w Chojnicach.

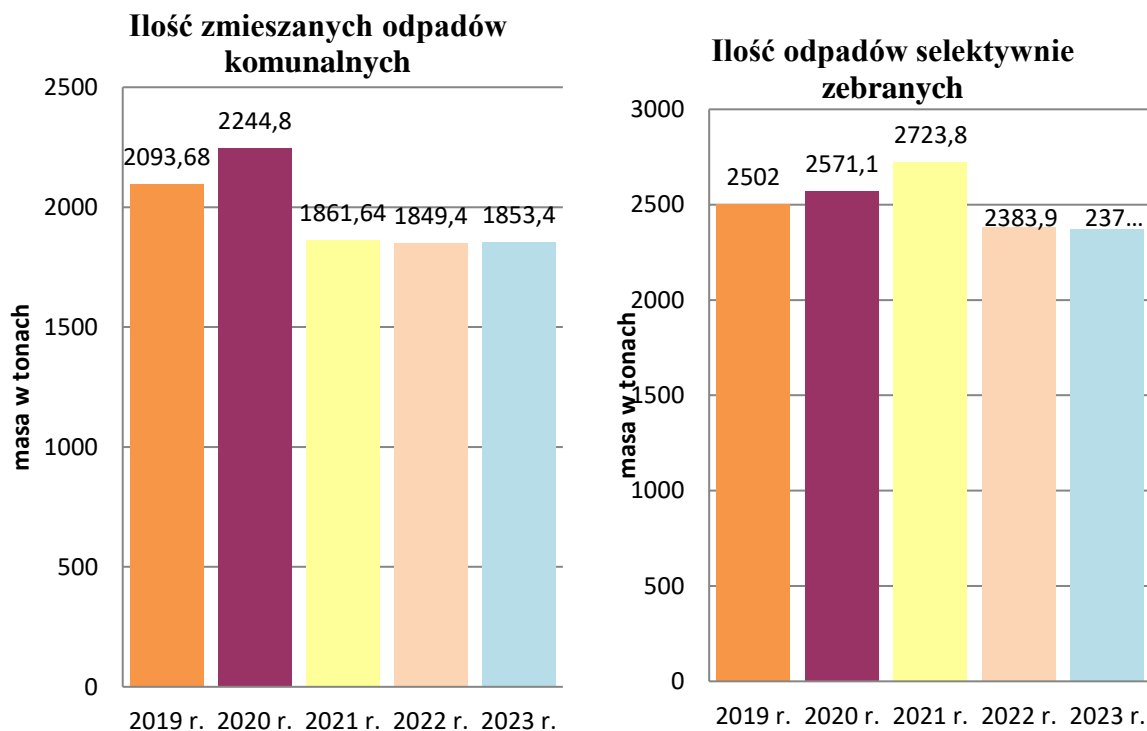
Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w 2023 r., która była brana pod uwagę do obliczenia stosunku masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy wynosiła 4225,237 Mg. W związku z niewielką ilością odpadów, które trafiły do termicznego przekształcania stosunek ww. mas wyniósł 0,00 %.

XII. Wnioski i rekomendacje w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

Funkcjonujący na terenie gminy Brusy system gospodarki odpadami komunalnymi działa zgodnie z założeniami, a główny cel został osiągnięty tj. Gmina Brusy w 2023 roku osiągnęła wszystkie wymagane przepisami prawa poziomy tj. poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych a także poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Pomimo, że w 2023 r. Gmina Brusy osiągnęła wszystkie wymagane przepisami prawa wskaźniki, to w perspektywie kolejnych lat problematyczne będzie osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, który już w 2024 r. powinien wynieść co najmniej 45% a w 2025 r. - 55%. Ponadto przepisy zmienionej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałożyły na gminy obowiązek osiągnięcia nowego poziomu, tj. poziomu składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, który będzie wymagany do osiągnięcia od 2025 r.

i maksymalnie może wynieść 30% w latach 2025-2029. W przypadku nieosiągnięcia wymaganych poziomów gminie grożą administracyjne kary pieniężne



Wykres 3. Ilość odpadów komunalnych zebranych na terenie gminy Brusy w latach 2019-2023.

*W latach 2019-2021 do masy odpadów komunalnych selektywnie zebranych wliczono również odpady budowlane i rozbiórkowe. W 2023 r. na terenie gminy Brusy zebrano 478,48 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych, masa ta nie została wliczona do wartości wskazanej na wykresie, gdyż od 2022 r. odpady te nie są zaliczane do odpadów komunalnych.

W dalszym ciągu należy dążyć do poprawy jakości selektywnej zbiórki odpadów komunalnych poprzez zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Aby udoskonalić system gospodarki odpadami funkcjonujący na terenie gminy Brusy należy:

- zwiększyć kontrole strumienia odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości pod kątem odpowiednio prowadzonej selektywnej zbiórki,
- systematycznie weryfikować deklaracje złożone przez właścicieli nieruchomości oraz egzekwować sankcję za niestosowanie się do przepisów,
- na bieżąco prowadzić działania z zakresu edukacji ekologicznej, zwłaszcza dotyczące prawidłowej segregacji odpadów komunalnych „u źródła” w celu zmniejszenia ilości zmieszanych odpadów komunalnych,
- dokonać analizy masy odpadów kompostowanych u źródła na nieruchomościach zamieszkałych w celu wliczenia jej do masy odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi. Docelowo wpłynie to korzystnie na osiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.